

Dějiny a vývoj plaveckých sportů

Historie plavání

První zmínky...

- Z prvobytně pospolné společnosti nemáme doklady o vztahu člověka k plavání. S odkazem na studium života kmenů lze dovozovat, že plavání patřilo, společně s chůzí, během, házením a překonáváním překážek, k základním tělesným dovednostem.
- Existenční nutnost: lov, překonávání řek, přírodní katastrofy)
- Vztah člověka k vodě rozdílný: kde ve vodě žila nebezpečná zvířata měl člověk strach z vody, kde voda pomáhala k obživě kladný vztah k vodě; v některých kulturách koupel ve vodě jako součást náboženských obřadů)
- Jedna z nejstarších pohybových dovedností člověka – pravděpodobně napodobování pohybů zvířat (hrabání anebo střídavé pohyby s vytažením paží)

První zmínky...

- Velká oblíbenost plavání ve starověkém Egyptě, Babylóně, Řecku a Římě – kultura byla na vysokém stupni vývoje. Plavání bylo vnímáno jako nedílná součást vzdělání – o čemž existuje velké množství důkazů (např. sošky, malby na stěnách a vázách)
- Aristokraté považovali plavání za základ vzdělání spolu se čtením, počítáním a psaním
- Platónův výrok: „Neumí číst ani plavat“
- Speciálně vycvičení vojáci římského vojska – plavci se uplatňovali v námořních bitvách. Vojáci se učili plavat v oblečení a zbroji v Tibeře na Martově poli

První zmínky...

- Velká oblíbenost plavání ve starověkém Egyptě, Babylóně, Řecku a Římě – kultura byla na vysokém stupni vývoje. Plavání bylo vnímáno jako nedílná součást vzdělání – o čemž existuje velké množství důkazů (např. sošky, malby na stěnách a vázách)
- Aristokraté považovali plavání za základ vzdělání spolu se čtením, počítáním a psaním
- Platónův výrok: „Neumí číst ani plavat“
- Speciálně vycvičení vojáci římského vojska – plavci se uplatňovali v námořních bitvách. Vojáci se učili plavat v oblečení a zbroji v Tibeře na Martově poli

První zmínky...

- Velká oblíbenost plavání ve starověkém Egyptě, Babylóně, Řecku a Římě – kultura byla na vysokém stupni vývoje. Plavání bylo vnímáno jako nedílná součást vzdělání – o čemž existuje velké množství důkazů (např. sošky, malby na stěnách a vázách)

- Aristokraté považovali plavání za základ vzdělání spolu se čtením, počítáním a psaním
- Platónův výrok: „Neumí číst ani plavat“
- Speciálně vycvičení vojáci římského vojska – plavci se uplatňovali v námořních bitvách. Vojáci se učili plavat v oblečení a zbroji v Tibeře na Martově poli

Z řecké mytologie...

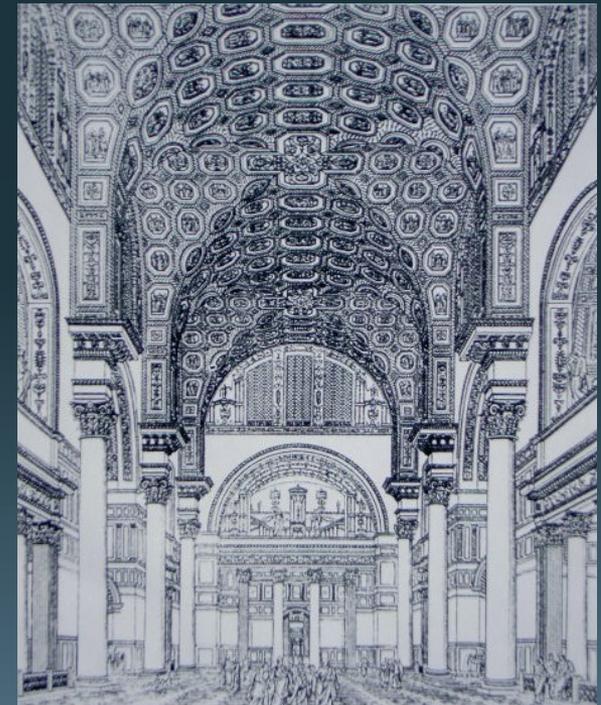
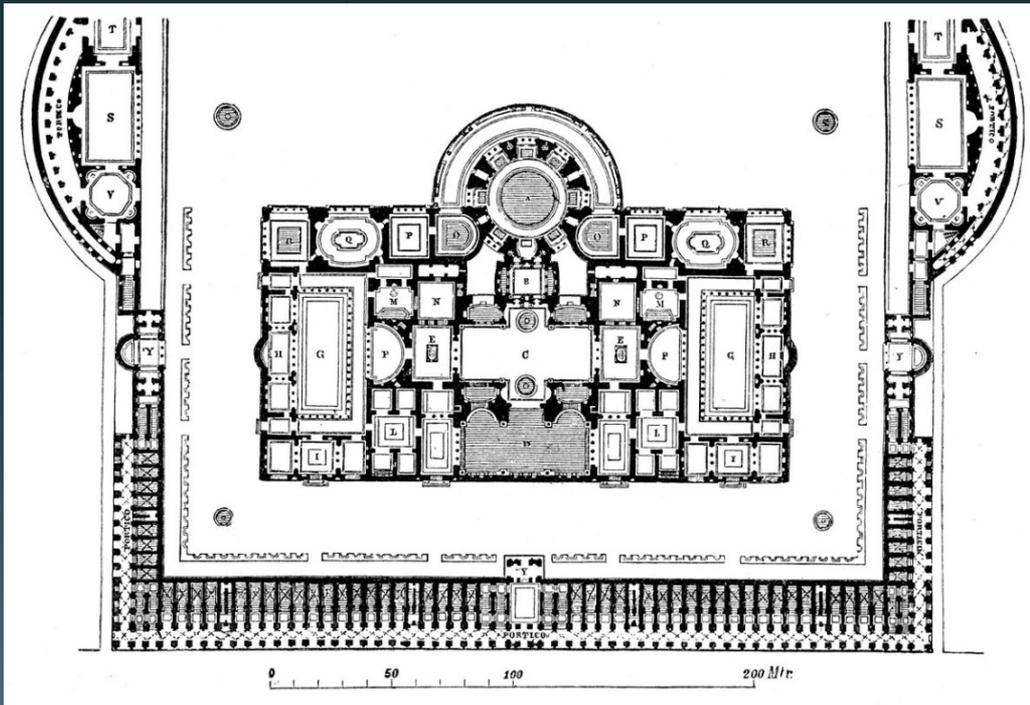
- Z řecké mytologie je nejznámější milostný příběh Leandra a Héro, kněžky bohyně Afrodity
- Pověst říká o utajované lásce, kdy se museli scházet tajně v noci.
- Dějila je mořská úžina: Leandros žil v Abytu na maloasijské straně Hellésponu a Héro bydlela ve věži v Sesto na Evropském břehu.
- Dějila je Dardanelská úžina (ca 1500 m a silné proudy)
- Po setmění Héro zavěsila na věž lampu a Leandros, řízený světlem lampy, k ní připlaval (pověst říká že každý večer) a ráno se vracel zpět
- Tragický konec – jedné bouřlivé noci sfoukl vítr lampu a Leandros ztratil směr a utonul. Vlny vyhodily jeho mrtvé tělo pod věž.
- Když to Héro ráno uviděla, skočila z věže

Římské lázně (thermy)...

- začalo to dobře: římské lázně se těšily velké oblibě (Pompeje, okolí Neapole, ale také Afrika, Asie)
- stavěly se lázeňské budovy monumentálních rozměrů (např. Caracalovy lázně 150 tis. m², Diokleciánovy lázně měly půdorys 420 x 380 m)
- ve 4. stol n.l. v Římě 11 velkých lázní, které vyjma koupání (očistná funkce lázní) sloužily i k zábavě, vzdělání a společenským stykům...jenže se to zvrtno a lázně dostaly zcela úpadkový směr
- neřesti, naumachie
- což vedlo k naprostému úpadku – tyto jevy měly negativní dopad na smýšlení křesťanů o plavání, koupání a hygieně...což nezůstalo bez následků...

Carracalovy lázně

Středověk...

- v tomto období se na lidské tělo pohlíželo jako na nástroj ďáblův
- čistá pokožka znamenala špinavou duši
- málokdo se osvěžoval v řece či rybníku, celkově špatná hygiena
- částečné uvolnění přineslo až období humanismu...
- ...ale i tehdy J. A. Komenský varoval před plaváním ve volné vodě
- změnu názorů na koupání a plavání přinesl až další rozvoj společnosti

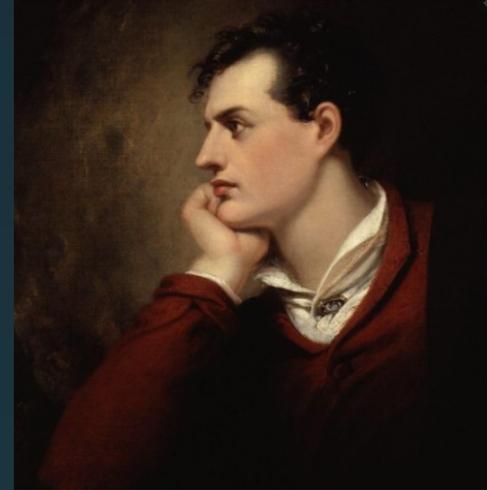
Počátky sportovního plavání

- počáteční popud pochází pravděpodobně od lorda Byrona, který si v roce 1810 ověřil reálnost báje o Lenadrovi a Héro a přeplaval Dardanelskou úžinu
- z počátku především vytrvalostní výkony
- v roce 1875 kapitán Matthew Webb přeplaval jako první La Manche, směr z Anglie do Francie, čas 21 hodin a 45 minut
- v 60. letech 19 stol. byly v Londýně zakládány první plavecké kluby
- 1862 vznikl první krytý plavecký bazén (Anglie)
- plavaly se zpravidla distanční závody přes úžiny a větší řeky (např. závod Quer Paris)
- první utkání ve vodním pólu bylo sehráno v roce 1869
- skody do vody se z počátku vyvíjely jako disciplína velmi živelně, ale na poč. 20. století již bylo standardizované skokanské zařízení
- oblibě se těšilo i potápění – pořádaly se v něm závody na vzdálenost, rychlost i délku pobytu pod vodou

Matthew Webb

Lord Byron

Počátky sportovního plavání

- plavání bylo zařazeno do programu 1. novodobých Olympijských her v roce 1896 – (více o plavání na OH v samostatné prezentaci)
- v roce 1908 byla založena v Londýně FINA (Federation Internationale de Natation Amateur), sídlo v Lausanne
- FINA má členské svazy: LEN (Ligue Européenne de Natation), AASF (Asian Amateur Swimming Federation, 1978), CANA (Confédération Africaine de Natation, 1978), ASUA (Amateur Swimming Union of the Americas, 1948) a OSA (Oceania Swimming Association, 1991)
- v roce 1927 byl založen v Bologni LEN (Ligue Européenne de Natation), nyní sídlo v Lucembursku; v letech 1948 – 1950 byl předsedou ing. Ladislav Hauptman z Prahy
- od roku 1926 je pořádáno ME, od roku 1973 i MS

Co nás čeká:

- Plavání na OH – od historie po současnost
- Vývoj plaveckých způsobů

První zmínky...

První zmínky...

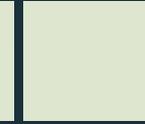
První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

První zmínky...

